

به نام خدا

اساسنامه دفتر منتورینگ دانشکده پزشکی افضلی پور

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

سال ۱۴۰۳-۱۴۰۴

مقدمه

اصطلاح "منتورینگ" ریشه در اسطوره شناسی یونانی دارد. وقتی اودیسه برای جنگ تروا را ترک کرد ، پسرش را به یکی از دوستان خود به نام "منتور" سپرد تا در غیاب او محافظ و راهنمای پسرش باشد و رشد او را تضمین کند.

تعاریف مختلفی از منتورینگ در متون آمده است که یکی از تعاریفی که به طور رایج در متون پذیرفته شده عبارت است از "فرایندی که طی آن یک فرد با تجربه، قابل اعتماد و علاقه مند، فرد دیگری را در زمینه ی رشد و بازنگری ایده ها، یادگیری و پیشرفت شخصی و حرفه ای راهنمایی میکند". منتور این کار را با رعایت رازداری و عمدتاً از طریق ارتباط کلامی با منتی انجام میدهد. لذا، دانشجویان علاقه‌مند طبق شرایط عضویت تحت عنوان منتور فعالیت می کنند و به دانشجویان منتی ترم های در سال های پایین تر که در طرح مذکور درخواست داده اند، مشورت و راهنمایی در زمینه ی فعالیت های علمی و پژوهشی و فرهنگی ارائه می دهند.

ضرورت و اهداف منتورینگ

ورود به دانشگاه با توجه به ورود به محیط آموزشی جدید، حجم و سختی دروس ، مشکلات آموزشی و عوامل روحی- روانی از قبیل دوری از خانواده باعث به وجود آمدن استرس و تنش در دانشجویان سال اول میشود که می تواند منجر به افت تحصیلی، آسیب های روحی، کاهش عملکرد، افسردگی و تغییر سبک زندگی آنان گردد. علاوه بر آن تفاوت در حجم و محتوای مطالب درسی دانشگاه با دوران قبل از دانشگاه نیازمند تغییر در مهارت ها و روش های مطالعه است که اغلب دانشجویان را وادار به تغییر روش های مطالعه خود می سازد .

واقعیتی که در سال های اخیر با آن مواجه بودیم نشان می دهد در صورتی که سیستم حمایتی مناسبی برای دانشجویان وجود نداشته باشد حداقل در زمینه درسی، دانشجویان سال اول پیوسته به دنبال راهنمایی گرفتن از دانشجویان سال بالایی خود هستند و در صورتی که فردی که به وی اعتماد می کنند خود شناخت کافی نسبت به رشته پزشکی و انگیزه لازم را نداشته باشد، راهنمایی هایی نسنجیده و نادرست می دهد. به علاوه به نظر می رسد بسیاری از دانشجویان بدون شناخت کافی از ملزومات و مسیر آینده حرفه ای این رشته وارد آن می شوند که در نهایت منجر به کاهش انگیزه آنان برای ادامه تحصیل در این رشته می شود .

با توجه به نقش حرفه پزشکی در سلامت جامعه و پیامدهای آن برای اجتماع، نقش تربیت و آموزش دانشجویان این رشته از اهمیت به سزایی برخوردار است. لذا یکی از راهکارهای شناخته شده برای این که سیستم های حمایتی مراکز آموزشی پزشکی و غیرپزشکی بتوانند این حمایت مداوم و قابل اعتماد را فراهم آورند استفاده از طرح منتورینگ میباشد.

در دو دهه گذشته برنامه های منتورینگ در رشته های مختلف در دنیا رو به افزایش است. این برنامه ها در ایران به خصوص در حیطه پزشکی در سالهای اخیر مطرح و در دانشگاه های مختلف کشور اجرا شده است. در حال حاضر شواهد فراوانی وجود دارد که منتورینگ یکی از اجزای کلیدی برای موفقیت در پزشکی و رشد فردی و حرفه ای دانشجویان پزشکی است. تأثیر آن تا حدی است که عدم وجود آن را دلیلی برای به تأخیر افتادن موفقیت در پزشکی ذکر کرده اند.

اهداف منتورینگ عبارتند از:

- کمک به ارتقای وضعیت آموزشی و رشد آکادمیک دانشجویان
- آگاه سازی دانشجویان از امکانات حمایت روحی و روانی در دانشکده و دانشگاه
- کاهش تنش و سردرگمی دانشجویان سال اول در برخورد با محیط فیزیکی و آموزشی جدید
- تطبیق دانشجو با برنامه های آموزشی دانشگاه در گذار از دبیرستان
- آگاهی بخشی، راهنمایی و هدایت به حیطه های مختلف از جمله پژوهشی
- فرایند استعدادیابی دانشجویان بر مبنای رشد بهینه طبق توانمندی های آنان
- کمک به انتخاب و مدیریت سایر فعالیت های جانبی در کنار تحصیل مثل ورزش
- افزایش اطلاعات دانشجویان در مورد حرفه ی پزشکی و آینده آن
- ارائه ی الگویی از آینده ی حرفه ای و ایجاد شناخت از حرفه مندی
- تقویت مهارت های دانشجویان اعم از توانایی تفکر، تصمیم گیری مستقل، اعتماد به نفس، مهارت های ارتباطی
- کمک به ارتقای سطح آموزشی دانشجویان با روش های:
 ۱. آشنایی با نحوه ی مطالعه دروس بصورت موثر و کارآمد
 ۲. آماده سازی دانشجویان برای امتحانات
 ۳. بیان قوانین آموزشی (حضور و غیاب در کلاس تئوری و عملی، بالین و نحوه انتخاب واحد)
- راهنمایی برای ایجاد تعادل بین زندگی شخصی و حرفه ای
- ارائه و معرفی منابع آموزشی و کمک آموزشی مناسب و به روز به دانشجویان
- برانگیختن روحیه ی مشارکتی و روحیه علم آموزی و رقابت علمی میان دانشجویان

- افزایش بازده تحصیلی و بهبود انگیزه آنها برای مطالعه و یادگیری مناسب
- آموزش در خصوص روابط بین فردی و بین حرفه ای

تبصره ۱: با تصمیم هسته ی مرکزی امکان گسترش اهداف وجود دارد.

ساختار دفتر مدیریت منتورشیپ

دفتر منتورشیپ زیر نظر معاونت آموزشی دانشکده پزشکی افضلی پور دانشگاه علوم پزشکی کرمان می باشد. ارکان اصلی دفتر منتورینگ عبارتند از: مدیر دفتر منتورینگ، هسته مرکزی، دبیر دانشجویی، کارگروه های آموزشی و پژوهشی و روابط عمومی.

۱-مدیر دفتر منتورینگ:

عضو هیئت علمی دانشکده پزشکی افضلی پور دانشگاه علوم پزشکی کرمان است که مسئولیت دفتر را بر عهده دارد.

- مدیریت دفتر منتورینگ که دبیر کار گروه دانشجویی دفتر توسعه مطالعات دانشکده پزشکی می باشد، توسط شورای اجرایی دانشکده از بین اعضای هیئت علمی دانشکده ی پزشکی که علاقه مند به همکاری باشد به معاونت آموزشی دانشکده پزشکی افضلی پور معرفی می شود. مدیر دفتر با تأیید معاونت آموزشی دانشکده به مدت ۲ سال منصوب می گردد

تبصره ۱: با تأیید معاونت آموزشی دانشکده پس از اتمام دوره ی ۲ ساله ی مدیریت، همکاری با مدیر دفتر برای دوره ی بعدی قابل تمدید است.

تبصره ۲: در صورت عدم امکان ادامه همکاری مدیر دفتر در طول دوره ی ۲ ساله، با پیشنهاد معاون آموزشی دانشکده پزشکی افضلی پور امکان انتخاب جایگزین وجود دارد.

وظایف مدیر دفتر منتورینگ عبارتند از:

- معرفی منتورهای هسته مرکزی و دبیر دانشجویی به معاون آموزشی دانشگاه دانشکده و درخواست صدور ابلاغ برای آنها
- تلاش برای کسب منابع مورد نیاز دفتر منتورینگ
- تأیید یا رد اعضای جدید دفتر منتورینگ
- تأیید خروج از عضویت در هسته ی مرکزی
- تعیین تعداد دانشجویان پزشکی هر نیم سال و برقراری ارتباط با آنها به عنوان منتهی و معرفی منتور برای آنها

- کمک گرفتن از اساتید مشاور جهت معرفی منتورهای توانمند و منتی هایی که در خواست راهنمایی دارند.
- بررسی نتایج ارزیابی برنامه منتورشیپ در پایان نیم سال با همکاری هسته مرکزی دفتر
- اعلام نتایج ارزیابی برنامه منتورشیپ و تصمیمات لازم جهت اصلاحات احتمالی به دفتر توسعه مطالعات دانشکده پزشکی

تبصره ۱: تمامی ارتباطات مدیر دفتر منتورینگ با ساختار داخلی منتورینگ توسط دبیر دانشجویی صورت میگیرد و دبیر دانشجویی اطلاعات درخواستی از روند اجرای صحیح منتورینگ و نتایج ارزیابی برنامه در پایان هر نیم سال را در اختیار مدیر دفتر قرار میدهد.

تبصره ۲: دفتر منتورینگ میتواند از اساتید علاقه مند دانشگاه علوم پزشکی کرمان در جهت پیشبرد اهداف این دفتر و نیز پویش منتورینگ بهره ببرد. این همراهی به معنای کمک به اعضای دفتر جهت رسیدن به اهداف منتورینگ در مسیر صحیح ضمن حفظ محوریت دانشجویی منتورینگ است.

۲- دبیر دانشجویی

دبیر دانشجویی دفتر منتورینگ یکی از اعضای هسته مرکزی دفتر منتورینگ میباشد. به انتخاب مدیر دفتر منتورینگ از بین افرادی که حداقل یک سال در یکی از کارگروه های دفتر منتورینگ حضور فعال داشته باشند، دبیر دانشجویی به مدت یک سال تعیین می شود. وظایف دبیر دانشجویی عبارتند از:

- هماهنگی و تقسیم وظایف و مدیریت جلسات بین اعضای هسته مرکزی و مدیر دفتر
- نظارت بر حسن اجرای وظایف هسته مرکزی و کارگروه ها
- هماهنگی با اساتید مشاور در صورت نیاز
- اصلاح و کنترل فرایند منتورینگ و اجرای آن در مسیر صحیح
- شرکت در جلسات رسمی با مسئولین دانشگاه به نمایندگی از اعضای دفتر منتورینگ
- تعیین دبیران کارگروه های هسته مرکزی از بین موارد پیشنهادی
- اجرای ارزشیابی برنامه منتورشیپ با همکاری سایر اعضای هسته مرکزی
- اعلام نتایج ارزیابی برنامه منتورشیپ به مدیر دفتر منتورینگ

تبصره ۱: پس از طی مدت یکساله با نظر مدیر دفتر منتورینگ و بررسی فعالیت قابل قبول، دبیر دانشجویی می تواند ابقا شود.

تبصره ۲: دبیر دانشجویی موظف به دریافت گزارش های ماهانه منتورها از نقطه نظرات منتور و منتی به طور مجزا، جمع آوری ارزیابی های پایان نیم سال و انتقال آن به اعضای کمیته مرکزی و بلعکس جهت بحث و بررسی و تصمیم گیری می باشد.

۳- هسته مرکزی:

جمعی ۷ الی ۱۱ نفره از منتورهای با سابقه دفتر هستند که به تصمیم گیری و هماهنگی امور دفتر می پردازند. وظایف هسته مرکزی عبارتند از:

- نظارت بر فعالیت های کار گروه های آموزشی و پژوهشی و روابط عمومی دفتر
 - نظارت بر آموزش و آمادگی منتورهای دفتر
 - جهت دادن به منتور ها از طریق آموزش و توانمندسازی دقیق آنها
 - اقدامات لازم جهت جذب دانشجویان علاقمند به منتورینگ
 - برگزاری جلسات مشاوره منتور-منتی به منظور پاسخ دادن به سؤالات آموزشی و پژوهشی
 - صورت جلسه و ثبت کردن جلسات توسط دبیر دانشجویی
 - هماهنگی و برگزاری جلسات مصاحبه جهت انتخاب منتورهای جدید
 - معرفی و ارجاع منتی های دارای مشکلات روحی و روانی به دفتر مشاوره دانشگاه از طریق مدیر دفتر منتورینگ
 - نظارت بر فعالیت های ادواری و سالانه کارگروه ها و ارائه گزارش نهایی از ارزیابی فعالیت ها به مدیر دفتر
- تبصره ۱: مدیر دفتر منتورینگ گزارش های ارزشیابی فعالیت ها را به مدیر دفتر توسعه دانشکده پزشکی ارائه خواهد داد.

الف- کار گروه آموزشی و پژوهشی:

متشکل از ۵ نفر از دانشجویان که یکی از آنان توسط هسته مرکزی به عنوان دبیر این کارگروه انتخاب می شود. وظایف کارگروه آموزشی و پژوهشی عبارتند از:

- همکاری با کارگروه روابط عمومی جهت تهیه پوستر، پمفلت و ویدئوهای کوتاه برای آموزش برنامه منتورشیپ به منظور افزایش تعداد منتی ها
- برقراری ارتباط مناسب با منتی ها و بررسی نیازهای آموزشی و پژوهشی آنها در مقطع تحصیلی مربوط
- برقراری ارتباط مناسب با منتی های بین الملل جهت رفع مشکلات آموزشی آنها
- کمک به جذب و آموزش منتورها

- تدوین و اجرای برنامه های آموزشی توانمندسازی منتورها
- تدوین برنامه های مشاوره منتورها و اعلام آن به منتهی های مقاطع مختلف تحصیلی
- کمک به انتخاب اساتید و مدرسین توانمند برای آموزش منتورها
- ارائه گزارش های جلسات حضوری با منتهی ها به دبیر دانشجویی
- همکاری با دبیر دانشجویی در تدوین صورتجلسات مشاوره
- همکاری با هسته مرکزی جهت ارزشیابی و تحلیل برنامه منتورشیپ
- همکاری با هسته مرکزی جهت تدوین ابزارهای لازم برای ارزشیابی برنامه منتورشیپ مانند پرسشنامه و راهنمای مصاحبه

ب- کارگروه روابط عمومی

متشکل از ۵ نفر از دانشجویان که یکی از آنان توسط هسته مرکزی به عنوان دبیر این کارگروه انتخاب می شود.

وظایف کارگروه روابط عمومی عبارتند از:

- برگزاری کارگاه برای آموزش منتورها در خصوص وظایف و ارتباط با منتهی ها
- معرفی دفتر منتورینگ به دانشجویان پزشکی به خصوص نو ورود ها
- حمایت و تشویق مادی و معنوی دانشجویان کوشا و رتبه های برتر آموزشی و پژوهشی
- آماده سازی صورتجلسات و گزارش های هر نیم سال
- اطلاع رسانی برنامه ها و اطلاعیه ها در فضای مجازی اعم از شبکه های مجازی دانشجویی و پیام رسان های داخلی
- همکاری با مرکز رایانه دانشکده پزشکی جهت استفاده از این ظرفیت در جهت اطلاع رسانی بعضی برنامه های کارگاهی
- هماهنگی برای آماده سازی پوستر، بنر و ویدئوهای کوتاه مانند آشنایی با بخش های بالینی در بدو ورود کارآموزان و کارورزان پزشکی
- برگزاری غرفه ها در دانشکده پزشکی
- برنامه ریزی بازدید از مراکز و مؤسسات مورد نظر
- رزور سالن های مورد نیاز اجرای برنامه ها
- حفظ و نگهداری وسایل و تجهیزات دفتر منتورینگ

***این اساسنامه در ۴ بخش و ۴ پیوست در تاریخ ۱۴۰۴/۶/۱۳ به تصویب مدیر و اعضای دفتر منتورینگ در دفتر توسعه آموزش دانشکده پزشکی افضلی پور رسید. و برای طرح در شورای مدیریتی دانشکده پزشکی ارسال شد. این اساسنامه سال آینده بازبینی خواهد شد.

پیوست شماره ۱

معاونت آموزشی و دفتر توسعه دانشکده پزشکی افضل پور ویژگی ها و توانمندی های زیر را در مورد منتورها مورد توجه قرار می دهد:

*ویژگی های و توانمندی های منتور

- عدم سابقه مشروطی و تذکر انضباطی
- از نظر درسی متوسط رو به بالا
- دانشجویان ترم سوم تحصیلی به بعد
- آشنایی با برنامه درسی و شیوه های مطالعه
- آگاه به اخلاق و رفتارهای حرفه ای مانند نودوستی، مسئولیت پذیری و درستکاری و رفتار محترمانه
- دارای مهارت ارتباطی خوب
- توانایی ارائه مطالب به نحو صحیح

*وظایف یک منتور

- منتور باید ارتباط مداوم با منتهای طی یک نیم سال تحصیلی به شیوه تعیین شده توسط دفتر منتورینگ به خصوص در برهه های حساس هفته ای اول پس از شروع ترم و قبل از شروع امتحانات پایان ترم داشته باشد و جلسه ی حضوری با منتهای برگزار کند.
 - گزارش ماهانه به دبیر دانشجویی هسته مرکزی ارائه کند.
 - منتور باید کارگاه های آموزشی توانمندسازی مرتبط مانند مهارت ارتباطی، رفتارهای حرفه ای و شیوه های مطالعه و... که از طریق دفتر توسعه مطالعات دانشکده یا دانشگاه برگزار می شود را گذرانده باشد.
- تبصره ۱: توصیه می شود منتور در جلسه حضوری منتورها با اعضای دفتر منتورینگ به صورت ماهانه در دو ماه اول پس از شروع فعالیت شرکت داشته باشد.

پیوست ۲

*نحوه درخواست عضویت در برنامه منتورینگ

- عضوگیری برنامه منتورشیپ با فراخوان سالانه دفتر منتورینگ دفتر توسعه مطالعات دانشکده پزشکی که در آخر فروردین ماه توسط کارگروه روابط عمومی اعلام می شود، به انجام می رسد.
- متقاضی عضویت در برنامه منتورشیپ دانشکده باید با شرکت در فراخوان فرم عضویت خود را به دبیر دانشجویی هسته مرکزی تحویل دهد. در این درخواست باید مشخصاتی مانند مقطع تحصیلی در دوره پزشکی عمومی و معدل نیم سال تحصیلی قبل دانشجو ثبت شده باشد.
- متقاضی برای شرکت در یک یا دو جلسه مصاحبه که توسط اعضای هسته مرکزی برگزار می شود دعوت خواهد شد. تعداد جلسات مصاحبه بستگی به استقبال افراد دارد.
- افراد تایید شده در مرحله مصاحبه پس از برگزاری یک آزمون غربالگری درباره مفاهیم منتورشیپ، با معرفی به مدیر دفتر و تایید ایشان، به عنوان منتور انتخاب می شوند.

تبصره ۱: افراد منتخب باید در دوره های آموزشی توانمندسازی منتورها شرکت کنند.

تبصره ۲: افراد منتخب منتور ابلاغ فعالیت را از ریاست دانشکده پزشکی دریافت خواهند کرد.

پیوست شماره ۳

*ارزیابی برنامه منتورشیپ

• ارزیابی برنامه منتورشیپ یکی از ارکان اصلی پیشرفت این پروژه است. این ارزیابی به دو صورت انجام می پذیرد:

۱. پیوسته: ارزیابی منتورشیپ به صورت ماهیانه با مصاحبه کوتاه با منتهی ها و منتور ها و دریافت نظرات و میزان رضایت آنها از اقدامات انجام شده بررسی می شود و گزارش های مکتوب در پایان ماه به دبیر دانشجویی هسته مرکزی ارائه می شود.

۲. پایانی: در پایان هر ترم نیم سال تحصیلی پرسش نامه ای معتبر توسط کمیته ارزیابی هسته مرکزی در اختیار تمام منتهی ها و منتور ها قرار می گیرد و انتقادات و پیشنهادات در رابطه با کل پروژه در طول نیم سال تحصیلی بررسی می شود. نتایج این بررسی نیز تا دو هفته پس از تکمیل فرم ها باید در اختیار هسته مرکزی قرار گیرد.

تبصره ۱: ارزیابی توسط فرم نظرسنجی الکترونیک انجام خواهد شد.

تبصره ۲: ارزیابی برنامه منتورشیپ توسط مدیر دفتر و با همکاری دبیر دانشجویی و هسته مرکزی دفتر منتورینگ انجام می شود.

تبصره ۳: ارزیابی این فرایند تحت نظارت دفتر توسعه و معاونت آموزشی دانشکده پزشکی انجام می شود.

تبصره ۴: در صورت شناسایی عدم رضایت منتهی، با نظر مدیر دفتر منتورینگ منتور تغییر خواهد کرد.

تبصره ۵: طبق نتایج ارزیابی در پایان هر نیم سال، مدیر دفتر منتورینگ و هسته مرکزی تصمیمات لازم در خصوص برنامه های آموزشی و انتخاب منتورها را به دفتر توسعه و معاونت آموزشی دانشکده پزشکی اعلام خواهند کرد.

پیوست ۴

*کار دانشجویی و صدور گواهی

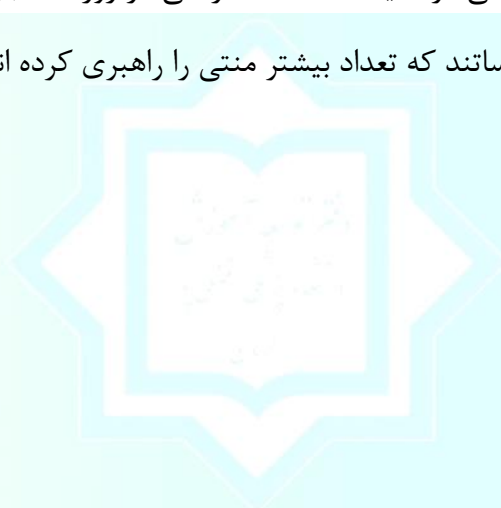
با تایید مدیر دفتر منتورینگ و مدیر دفتر توسعه آموزش دانشکده پزشکی، گواهی های انجام فعالیت ها برای دانشجویان منتور هسته مرکزی و نیز سایر دانشجویان منتور برحسب نوع فعالیت صادر شده و به معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشگاه ارسال می شود تا گواهی نهایی از سوی معاونت دانشجویی دانشگاه صادر شود.

تبصره ۱: ارزیابی عملکرد منتورها جهت صدور گواهی، توسط مدیر دفتر منتورینگ و با توجه به بازخورد نتایج ارزیابی برنامه و رضایت مندی منتهی ها خواهد بود.

تبصره ۲: قدردانی از دانشجویان و منتورهای فعال و موفق به چند صورت امکان پذیر است:

صدور گواهی های معتبر، اعلام اسامی در سایت دانشگاه، قدردانی در روز دانشجو، قدردانی از منتورهای برتر

تبصره ۳: منتورهای برتر کسانی هستند که تعداد بیشتر منتهی را راهبری کرده اند و یا در کار خود نوآوری داشته اند.

فلوچارت فعالیت دفتر منتورینگ دانشکده پزشکی افضلی پور

معاونت آموزشی دانشکده

مسئول دفتر مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشکده

مدیر دفتر منتورینگ

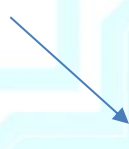
دبیر دانشجویی دفتر

هسته مرکزی

کار گروه روابط عمومی

کار گروه آموزشی و پژوهشی